

חדשות

כותרות השבוע

ניסיון מר.
חולי סוכרת יכולים
לקבל תרופה רק אם
ניסו את כל השאר
אירית רונה, 42

לבכות להם.
הממשלה החליטה
להקים מתקן לשריפת
פסולת. אז החליטה
מיכל מרגלית, 48

גילו את אמריקה

שלושה חודשים עבדו מדענים ולא הצליחו למצוא קשר בין שיעורי התחלואה והתמותה הגבוהים באזור לבין זיהום האוויר. הסיבה: "הנתונים לוקים בחסר"

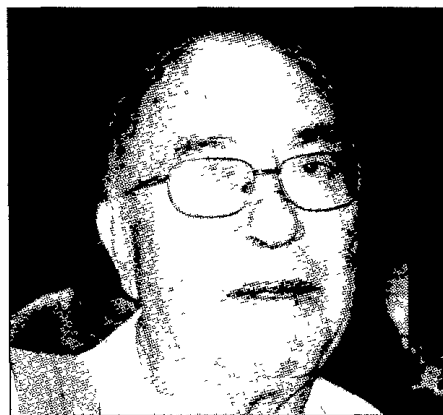
נציגיה ושל הרשויות הסביבתיות. ברוח נתונים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה המראים שבאשפוזי ילדים עד גיל ארבע חייפה, טירת כרמל וטבעון מובילות בארץ, וכך גם לגבי אשפוזי בני 5-14. חיפה היא גם אחת המובילות בתחלואת סרטן השד, סרטן המעי וסרטן הריאה, אבל לא יותר מתל אביב.

ההמלצות לשר: לדרווח לציבור על פליטות מהתעשייה, להוציא תקלות מפעלים מכלל אפשרות, לזרז את הגעת הגז הטבעי לחיפה, לערוך בדיקה שוטפת של כלי רכב באזור, לדחוף למעבר להנעה בגז ולבצע מעקב שוטף ויסודי אחד נתוני התחלואה באזור. מומלץ לעבוד בשיתוף עם משרד הבריאות ולפרסם נתונים אמיתיים לדיעת הציבור.

אבנימלך: "אהרי דיונים רבים מצאנו שהרבה מהנתונים לוקים בחסר ולכן אין אפשרות לקבוע קשר ודאי".

עודא: "יש דברים חדשים שעולים ברוח. העבר רתי אותו לאנשי המקצוע במשרד שילמדו אותו ויעבירו את הוות דעתם במהירות האפשרית".

מיכל מרגלית

"אין אפשרות לקבוע". פרופ' יורם אבנימלך

בארצות הברית, אבל ריכוזי המתכות הכבדות בדגימות אבק שנלקחו היו הרבה מתחת לתקן המקור כל בעולם. בתחום תקני הפליטה למפעלים, המבוססים על קביעה פרטנית לכל מפעל ומפעל בדמות צו אישי, נטען שאין שקיפות ואין אחידות. לכן מומלצת קביעת תקני פליטה ברורים וידועים ויישום הטכנולוגיה הטובה ביותר לצמצום הפליטות כמו באירופה, במימון התעשייה ובפיקוח של

"לא נראה כי אפשר בשלב זה לקשר בצורה מובהקת בין עורף התחלואה לבין גורמי הסביבה הנמדדים בחיפה", כך נכתב ברוח המלא שהגיש השבוע לשר להגנת הסביבה גרעון עזרא צוות המומחים שברק את הקשר בין שיעורי התחלואה והתמותה הגבוהים באזור ובין זיהום האוויר על ידי התעשיות הכבדות. בראש הצוות עמד המומחה להנדסה סביבתית אורחית ממוסד נאמן בטכניון פרופ' יורם אבנימלך.

ברוח, שהגיע לידי "כלבו", מצוין כי נראה בבירור שיש במפרץ עורף מחלות לב וסרטן, וכי מתחייבת פעולה נמרצת להקטנת גורמים אפשריים לתחלואה. עוד מצוין שאיכות האוויר בחיפה היתה ירודה מאוד שנים רבות, אבל בשנים האחרונות חל בה שיפור. "באזור היו מקורות זיהום אוויר רבים וחומרים רעילים כדיוקסינים ואחרים", נכתב, "ייתכן מאוד כי חלק מהתחלואה המתגלית כיום נובעת מרמת זיהום האוויר שהיתה קיימת לפני קצת למעלה מעשור. אין ספק שהמשבר השתפר משמעותית".

מן הרוח עולה שריכוזי החלקיקים באוויר באזור מגיעים לערכים גבוהים מהתקנים הנהוגים